

Om andlighet som kan förändra världen

Mindre folk än i kyrkan?

Konfirmation med musikal

Artikelserie om Kyrkans Begravningsbyrå

Annicka har hittat tillbaka till Ängelsberg

Välkommen...

...till sommarens nummer av församlingstidningen Mitt i livet, som har ett blandat innehåll. Härintill kan du läsa om några kvinnor som har hittat gemenskap i att spela boule tillsammans. Längre fram i tidningen finns reportage om Rock- och popkören och om konfirmation med musikal. Möt Annicka Kronberg, präst och skådespelare, i en intervju i Villa Furutorp i Ängelsberg.

Mitt i livet inleder en artikelserie i tre delar om Kyrkans Begravningsbyrå. Den förtsa artikeln, som du kan läsa här i sommarnumret, handlar om vad begravningsbyrån kan hjälpa till med före begravningen. I nästa nummer kommer en artikel om begravningsgudstjänsten och den tredje artikeln handlar om vilken hjälp du kan få efter begravningen.

Prästen Inga-Lill Örnerfors Modin skriver om andlighet som kan förändra världen. Läs mer på sid 10–11.

Med önskan om en härlig sommar med hög luft, vacker blå himmel och många goda andliga upplevelser...

Cecilia Kjellin Eriksson, informatör

Bouledamerna i

Det är en solig tisdag eftermiddag i Vilhelminaparken. Några glada damer träffas här varje vecka för att spela boule. Sedan fikar de tillsammans på Brukskyrkans kafé.

Stämningen är uppsluppen och damerna kivas och gnabbas med varandra medan de delar upp lagen med hjälp av spelkort. Var och en har med sig tre märkta klot att spela med.

– Jag har lånat grönt nagellack av ett barnbarn för att märka mina klot med, skrattar Astrid Erixon. Karin Ekström förbereder sig för ett kast. Hon spottar på klotet för att få lite extra tur. Tvi, tvi, tvi.
– Det blir extra spännande eftersom banan är ganska gropig, säger hon, och kastar iväg klotet i en elegant båge.

Poängstickan visar ställningen

Några intresserade åskådare stannar till när de passerar genom parken. Det gäller att placera sitt klot så nära det lilla färgade klotet som möjligt. Ett lag kan få ett eller flera poäng varje omgång. Om flera klot från samma lag ligger närmast markören, så får laget alltså flera poäng beroende på hur många av lagets klot som ligger närmast. Poängstickan som sitter uppsatt i björken intill banan sköts noggrant, trots att det inte är så viktigt vilket lag som vinner. Det är gemenskapen som har betydelse. De brukar spela tills ett lag har fått 13 poäng, eller ungefär en timme, sedan går de till Brukskyrkans kafé och fikar tillsammans och pratar en stund.

– Hur länge vi spelar beror på hur kaffesugna vi blir, förklarar Birgitta Holmblad. Om det går fort upp

Vilhelminaparken

till 13 poäng så kan det hända att vi kör en halv omgång till, men om det är gråväder vill vi gärna att det ska gå fortare så att vi får köpa kaffe.

Kaffe och fikabröd lockar

Den här dagen är lagen jämna och spelet tar tid. Båda lagen tar poäng vartefter, och nog ser deltagarna lite trötta ut efter en och en halv timmes spel, när de går uppför trappan till kafét.

– Det här fikat ser vi fram emot, säger en kvinna. Det hembakade fikabrödet här i Brukskyrkan är alltid gott!

SPF är arrangörer

Det är SPF-föreningen som står som arrangör för den här aktiviteten. Britt Andersson har nyligen tagit över ansvaret för boulespelandet efter Birgitta Holmblad och Inger Johansson, som har haft hand om det i tio år.

– Vi är absolut inga proffs, säger Britt. Det här går ut på att ha roligt! Vi är till åren komna allihop och vi har våra krämpor, men det här är skonsam och bra motion. Vilhelminaparken är ett så härligt ställe att vara på också. Det är nära för många och så är det en grön och fin plats.

Spelar i alla väder

Bouledamerna spelar i ur och skur, och under vinterhalvåret när det inte går så bra att spela boule, träffas de ändå i Brukskyrkans kafé varje tisdag eftermiddag för att köpa gott fika och prata bort en stund. På senare tid har det varit enbart kvinnor som har varit med, men karlar får också delta.

– Även herrar är mycket välkomna, poängterar Astrid Erixon.

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Mindre folk än i kyrkan...?

Rock- och popkören övar tillsammans med kompbandet i Västanfors kyrka.

När man pratar om folksamlingar säger man ibland att "det är mindre folk än i körka". Det stämmer nog att många gånger är det inte många själar i bänkarna men några gånger om året är det desto fler i Västanfors kyrka och det är när det är "Rock & Pop". Vad är nu det för något undrar kanske någon?

För ca 10 år sen började det som från början hette till exempel "Nattvardsgudstjänst med musik av U2, Ted Gärdestad, Simon & Garfunkel m fl" och som sen utvecklats till "Rock & Pop". Det är helt enkelt en nattvardsmässa eller gudstjänst som inramas av musik. Kören består av sångare med olika bakgrund; några är med i kyrkokören, några i gospelkören

eller annan kör och några är inte med i någon kör alls men finner en stor glädje och frihet i att sjunga i just denna kör. Friheten består helt enkelt i att man är med när man kan och tiden så medger. Det brukar bli fyra körprojekt per år och man väljer själv vilket eller vilka man önskar delta i.

Lena leder kören

Lena Martinsson har varit ledare för det hela från starten. Från början var tidigare prästen Unni Wiig-Sandberg också delaktig i planering och genomförande och när hon slutade tog Daniel Eklund vid. Han är även en driven musiker och det var bra tycker Lena. Nu är det oftast Henrik Rydberg som är bollplank och tjänstgörande präst och det tycker Lena också fungerar bra. Bandet består av personer som

har mer eller mindre anknytning till kyrkan och som tycker det är en rolig grej att göra tillsammans. Det hela görs i samarbete med Sensus som representeras av Peter Thederan som spelar gitarr i bandet. Sensus är ett studieförbund som lyfter fram livsfrågor, utbildningar och mångfald över hela landet.

Låtar får nya arrangemang

De musikstycken som kören sjunger har ofta fått nya arrangemang, skrivna av Lena. Sen är det upp till körmedlemmarna att sjunga stämmor om man så önskar. Vill man hellre bara sjunga "melodin" gör man det även om ju det också är en stämma i sig själv. Inför ett framförande träffas man ett antal gånger och övar. Vissa kvällar har man övning första timmen bara för dem som sjunger stämmor och

sen övar man alla tillsammans en stund efteråt också. När sen framförandet närmar sig har man en övning till med bandet. Själva gudstjänstdagen har man självfallet ett genrep på eftermiddagen.

Låtar med bra budskap

Vad är det då som är så roligt med "Rock & Pop"? Två personer som varit med ett tag är Margareta Palonto och Anna Linder. Margareta brukar sjunga melodistämman medan Anna sjunger altstämman, alltså en damstämman som är för lite mörkare röstläge. Hon berättar att hon sjungit i andra körer när hon var yngre men sen gjort uppehåll tills en annan körmedlem lockade med henne eftersom man behövde altar. Mässan med Simon & Garfunkel var hennes första. Hon tycker också att det vore en bra idé att varva så man sjunger varannan rock- och popgudstjänst med låtar av olika artister och varannan låtar av bara en artist eller band. På frågan om hon har något förslag på någon svarar hon: – Bob Dylan, han har skrivit många låtar som har bra budskap och jag tror det skulle passa bra. Vad är det då som är så kul med att vara med och sjunga i den här kören undrar jag? – Självklart är sången det primära men även att träffa andra människor, gemenskapen. Min mamma kommer från Fagersta (Anna bor i Norberg) och mormor och morfar ligger begravda på kyrkogården så jag känner att det är här jag har mina rötter.

Från åhörare till körsångare

Margareta berättar att hon aldrig sjungit i någon kör tidigare men efter att ha suttit i kyrkbänken och lyssnat nästan varenda gång tog hon mod till sig för två år sen och började sjunga i kören, för även hon blev tillfrågad av en god vän att hänga på. Nu blev det ju så att när hon gick dit första gången fick hon gå själv, för kompisen skulle inte dit den gången, men hon kände ändå att hon var välkommen och kände sig hemma med detsamma. Hon var först lite nervös för hon kände sig lite obekvämt med att sjunga inför publik, men när det väl var dags var det inget hon tänkte på. Hon är glad att hon började sjunga och det är något som hon inte ångrar för det ger så otroligt mycket. -Det finns vissa dagar då livet är lite grått men när jag börjar sjunga kommer ljuset tillbaka. Det är så härligt med gemenskapen, glädjen och sen är Lena så glad, duktig och en fantastisk inspiratör, säger Margareta. Hon skulle gärna vilja lära sig lite mer om teknik när man sjunger och gärna utvecklas lite. Kanske inte direkt börja sjunga efter noter men sångsätt, saker att tänka på och som är bra att känna till.

Sångglädje och gemenskap

Båda uttrycker ungefär samma saker och det som är gemensamt är gemenskapen och sångglädjen. Att kyrkan dessutom är mer eller mindre fullsatt varje gång det är rock- och popgudstjänst är väl ett kvitto på att det är något riktigt bra. Västanfors-Västervåla församling

Margareta Palonto och Anna Linder sjunger i Rock- och popkören.

har av Henrik Rydberg ibland beskrivits som ett smörgåsbord där det finns olika godsaker att välja på för alla smaker; alltid finns det något som passar. Här är Rock & Pop ett litet smörgåsbord i det stora smörgåsbordet för i musiken som framförs finns det många olika typer av musik men det som är centralt är i alla fall glädjen. Både hos dem som står längst fram och sjunger och spelar, men glädjen är minst lika stor hos dem som sitter i bänkarna och stampar takten och klappar i händerna.

Nästa körprojekt börjar i september. Rock- och popgudstjänsten blir den 19 oktober kl 18 i Västanfors kyrka.

**Text och foto:
Staffan Riddersporre**

Annicka har hittat tillbaka till Ängelsberg

Konsten och tron hör ihop, hävdar prästen och skådespelaren Annicka Kronberg, som ordnar kulturevenemang i Villa Furutorp. Hon vill gärna ordna samtalskvällar och diktkvällar i samarbete med församlingen, och hon fantiserar om att längre fram kunna bjuda in till friluftsteater.

Läs mer om Villa Furutorp på www.villafurutorp.se

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Annicka Kronberg har jobbat både som präst och skådespelare. Hon fyller snart 70 år och öppnade i början av sommaren Bed & Breakfast i Ängelsberg tillsammans med sin livskamrat Thor.

– Jag säger som Astrid Lindgrens sagofigur Karlsson på taket: Jag är lagom tjock, lagom klok och i mina bästa år, säger Annicka med en road glimt i ögonen.

För tre år sedan köpte hon Villa Furutorp i Ängelsberg. Annicka såg en annons på nätet och eftersom hon alltid har trivts i Ängelsberg så köpte hon huset.

– Det bara blev så här på ett fullkomligt mirakulöst sätt, säger Annicka och ruskar lite på huvudet. Det bara ordnade sig med lån och pengar och allt. När alla andra i min ålder trappar ned, så drar jag igång, men så länge Gud vill och byxorna håller så är det bara att hänga med. Det är en ynnest att få ha det så här.

Kultur på Villa Furutorp

Villa Furutorp är ett stort hus med fantastisk sjöutsikt och gamla anor. Det är en grosshandlarvilla från 1898. Det har också varit kafé i huset och ända in på 1930-talet fungerade huset som pensionat. Från och med 1 juni erbjuder Annicka och Thor Bed & Breakfast. Annicka visar runt i huset och berättar om de renoveringar som de har gjort. Rummen som ska hyras ut är trivsamma och fräscha, vart och ett inrett med en egen färg. Det går åt mycket möbler till ett så stort hus och Annicka berättar att hon har köpt en del äldre fina möbler i Second hand-butiker och av privatpersoner. Hon har haft tur och fått en del möbler i gammal stil också. Vissa saker är nya,

sängar och madrasser till exempel är nytt för det ska vara fräscht, menar hon. Pengar som de har sparat på att köpa billiga möbler har de kunnat lägga på renovering. Annicka och Thor gör en del av jobbet själva och anlitar hantverkare till en del. Det praktiska arbetet med frukostservering och övernattande gäster sköter de själva.

En söndag i månaden under sommarhalvåret ordnar Annicka också kulturevenemang på Villa Furutorp. Hon bjuder in skådespelare och kulturpersoner som håller i diktläsning, viskvällar, teater och annat, och så bjuder Annicka på hembakat fika. Besökare bör helst förboka biljetter, för det ryms bara 50 personer i de två stora rummen på nedervåningen och den fina inglasade verandan med utsikt över sjön.

Började läsa teologi

Eftersom Annicka själv har arbetat som skådespelare så har hon många kontakter i kulturvärlden. Annicka gick Dramatens scenskola och fick jobb på Stadsteatern i Stockholm där hon jobbade i närmare 20 år. Hon läste teologi samtidigt som hon jobbade på teatern och hon prästvigdes 1988. Hon arbetade en tid i Västanfors Västervåla församling som församlingspräst och Sjukhuspräst. Efter några år gick hon tillbaka till skådespelaryrket en tid. Då jobbade hon bland annat med soppteater (anställd av Stadsteatern) och med kultur i vården i Storstockholm. Sedan blev hon skärgårdspräst i något år och därefter församlingspräst i Gustavsberg Ingarö församlingar i Stockholm tills hon gick i pension.

Som pensionär började hon arbeta halvtid för teaterförbundet som samtalskontakt för äldre artister, och det är en uppgift som passar Annicka som hand i handsken, eftersom hon både är präst och har inblick i artistlivet. Hon har utformat tjänsten själv utifrån de behov hon har sett. Det

handlar både om samtal och om andra diakonala uppgifter som hembesök och att följa med personer till sjukhus med mera. Var femte vecka ordnar hon också en fest för dessa pensionerade skådespelare, och det har blivit väldigt uppskattat. Vid ett par tillfällen har de också varit på sommarbesök på Villa Furutorp och flera vill gärna komma tillbaka dit.

– För mig blir det här en väldigt skojig kombination, säger Annicka, om Villa Furutorp också kan fungera som ett teaterpensionat. Jag lever med min gudstro, och det här stället kan gott få vara en mötesplats och en fridens boning.

Brobyggare och god lyssnare

Annicka beskriver sig själv som en brobyggare. Med den kristna tron som utgångspunkt vill hon gärna skapa mötesplatser och förmedla kontakt mellan ensamma människor. Det är tufft att åldras i skådespelaryrket när uppdragen blir färre och orken sämre. Det kan skapa ensamhet och då kan Annicka bidra med just detta, att föra ihop människor så att de kan knyta kontakter igen och umgås.

I enskilda samtal ser Annicka som sin uppgift att i första hand lyssna, och som skådespelare har hon lärt sig att höra även undertexten, det som inte sägs.

– Jag förmedlar hopp, förklarar Annicka. Jag lyfter fram försoning i relationer och inte minst försoning till sig själv. Ibland kan jag också hjälpa till med problemlösning.

– Jag talar inte om min tro om inte människor ber mig om det, men ofta kommer samtalet in på mening och mål. I bästa fall är jag en samtalsvän då jag inte påstår saker så bastant och förmedlar ett medicinrecept, utan där vi istället kan samtala om hur saker förhåller sig.

Att Annicka är präst innebär också att hon har absolut tystnadsplikt, och det är viktigt för många artister för att de ska våga prata öppet, menar hon.

Varför präst?

Det har hänt att Annicka har fått gå i försvar för sin tro. En regissör på teatern frågade henne till exempel en gång vad hon skulle med Gud till, hon som både såg bra ut och var en duktig skådespelare. Annicka har inte heller haft någon uppbackning hemifrån när det gäller tro. Hennes mamma växte upp i en sträng frikyrkofamilj i Trondheim och tog som vuxen avstånd från kyrka och tro. Hon var skådespelerska och ansåg att det vara en självklarhet att Annicka skulle gå scenskolan och bli skådespelerska. Hon accepterade aldrig att Annicka blev präst.

– Jag tyckte att det var väldigt roligt på scenskolan och som skådespelare, men det var inte mitt val, förklarar Annicka. Jag kände redan när jag var 6 år och gick i söndagsskolan att det här var rätt för mig, och jag var en mycket allvarlig konfirmand när den tiden kom.

I söndagsskolan fick Annicka höra berättas om Gud och Jesus som alltid fanns, som alltid förlät och som aldrig övergav. Hon säger själv att hon blev frälst där i söndagsskolan.

Hittat tillbaka till varandra

Annicka var gift med Thor Gjörvad under många år. För några år sedan gick Annicka och Thor skilda vägar men har nu hittat tillbaka till varandra igen. Thor har sitt kafégalleri i Västervåla och de hjälper varandra.

– Livet har gått upp och ned för mig som för alla andra. Jag tycker fortfarande att livet är ett rejält äventyr och hänger gärna med i svängarna när de kommer. Nu är jag tillbaka i Ängelsberg. Jag har alltid dragits till den här bygden och jag känner att det här är min plats. Jag känner mig tillfreds med livet, och jag är väldigt förnöjd med sakernas tillstånd i min personliga sfär.

Hon är inte nöjd med tillståndet i världen, poängterar hon, men väldigt nöjd med livet för egen del.

Konfirmation med musikal

Det är fredag kväll, dagen före konfirmationen. Konfirmanderna är lite stimmiga och smått nervösa inför konfirmationen i morgon, och genrepet idag. Det är första gången de tränar på hela musikalen och har de vita kåporna på sig, så det känns lite extra pirrigt. Alla 30 konfirmander medverkar i musikalen på något sätt. De flesta är med i kören och sjunger alla låtar. Några har huvudroller och agerar lite mer, och de behöver mikrofoner som ska sitta på plats ordentligt. Fem av konfirmanderna är med och spelar olika instrument i kompbandet.

Musikalen Träd fram är skriven av prästen Per Harling och handlar om att vi människor har ansvar för jorden, för naturen och för våra egna liv. Musikalen blir den redovisning som konfirmanderna gör under konfirmationsgudstjänsten för att visa vad de har gjort under konfirmandåret.

Spelar rollen som Eva

Alva Hilmarsson har en av huvudrollerna. Hon spelar Eva, och den rollen innebär både talade repliker och solosång. Alva berättar att hon gärna ville ha den rollen, som lottades mellan två personer. – Jag tycker om att spela teater och sjunga, och har varit med i en musikal i skolan tidigare. I den här musikalen är det mycket symbolik om jorden och miljön. Det händer dåliga saker i musikalen men det är ett bra slut, som visar att vi kan lyckas, säger hon.

Alva tycker att konfirmandtiden har varit bra. Det som har varit

mest intressant är att lyssna till att det finns olika bilder av Gud och att få lära sig mer om kristen tro. Hon berättar att konfirmanderna har fått prova på att meditera. De har inte läst så mycket i bibeln men har sjungit ganska mycket, bland annat afrikanska sånger.

Alexander Fredriksson spelar Adam i musikalen.

– Det har varit kul att jobba med musikalen. Det har varit mycket skratt och vi har haft roligt tillsammans i gruppen, säger han.

Lägret var det bästa

Jag pratar också med några konfirmander som är med i kören. Elin Sandström tycker att det är roligt att spela upp en musikal som redovisning på konfirmationen.

– Det är kul att göra nåt annorlunda, säger hon.

Det som har varit roligast under konfirmandåret är lägret på stiftsgården i Rättvik, tycker flera tjejer i gruppen.

– Vi träffade andra konfirmander där och fick nya kompisar. Samarbetsövningar med ledarna på stiftsgården var också kul. Det var under lägret som vi lärde känna varandra i gruppen bättre, säger Elin Lindeman.

Elin Sandström tycker att konfirmanddagen i Västerås med flera hundra andra ungdomar var bra, och att det var en del av föredragen där som var intressanta.

Mimmi Sjöberg tycker också att konfirmandåret har varit kul, ungefär som hon trodde att det skulle bli.

Kvällens genrep avslutas med att konfirmanderna och ledarna äter pizza tillsammans.

Bekräftelse på dopet

Ordet konfirmation kommer från det latinska ordet confirmare, som betyder bekräftelse. Konfirmationen är en bekräftelse av dopet och traditionellt sett ett steg in i vuxenlivet. Det är också ett sätt att säga ja till att leva i den kristna tron. Prästen Inga-Lill Örnerfors Modin berättar mer om konfirmationsläsningen:

– Vi har jobbat med relationen till sig själv, till medmänniskan och till hela skapelsen. I alla dessa relationer återfinner vi vår relation till Gud. Vi har vid nästan varje träff haft en kort meditation. Ungdomarna är ovana vid tystnad. Men om man lyssnar inåt mot sitt eget inre blir man lugn och trygg. Det är en form av andakt.

Inga-Lill har tillsammans med Lars Frisk och Ricky Mähl haft hand om konfirmandverksamheten under det här läsåret. De har på olika sätt tagit upp frågor om vad som är viktigt i livet.

Konfirmationsdagen

På konfirmationsdagen är det högtid och fest! Kyrkan är full av finklädda släktingar som är där för att uppvakta konfirmanderna på denna viktiga dag. Konfirmationsgudstjänsten avslutas med en afrikansk sång som konfirmanderna sjunger både på afrikanska, engelska och svenska; ”Vi ska vandra i Guds kärleksljus”.

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

Om andlighet som kan förändra världen

Människan är outgrundlig, obegriplig och fantastisk. Att förstå sig på hur människan fungerar fyller oss med fler frågor än svar. Ändå vill jag delge er några reflektioner som jag inhämtat från flera skilda religiösa traditioner. Jag vill berätta om tre nivåer som man kan finna hos oss.

Först har vi den rent fysiska. Där utför vi dagligdags saklig omsorg om andra, bygger och vidmakthåller samhället i alla sina funktioner, skapar nytt och upprätthåller gammalt. Vi skurar toaletter, lagar mat, byter blöjor, bygger hus, reparerar bilar eller betalar räkningar. Denna verksamhet är konkret. Det är våra fingertoppar som arbetar på datorns tangentbord, våra armar som lyfter ungar, vår mun som talar till de gamla på äldreboendet, våra öron som lyssnar till den bekymrade kamraten. Detta är en ganska trygg och tillfredsställande verklighet. Även om vi blir trötta i ryggen efter en hel dags arbete eller har huvudvärk efter bullret i köpcentret så kan vi också känna en tillfredsställelse. Vi har jobbat på, känner oss trötta men ganska tillfreds. Min gamla präst kallade detta att "skapelsen ropar" efter våra tjänster och gärningar.

Nästa nivå kallade han "den livsfarliga sidoblicken" och den ville han verkligen varna oss för. Då har vi hamnat i den psykiska verkligheten. Med det menade han att vi ska hålla fokus på vårt eget och passa oss för att snegla åt sidorna på andra. Inte så att vi inte ska bry oss om hur andra har det, för det ska vi. Men omsorgen om andra ska hamna på den konkreta och praktiska nivån. "Sidoblicken" däremot gör oss misstänksamma, avundsjuka, räddhågsna, den väcker känslor av skam och skuld. Vår förmåga att tänka är i sig ett gott verktyg som vi kan använda för att planera, utvärdera och utveckla vårt

samhälle. Men här handlar det alltså om de omedvetna, repetitiva och ofrivilliga processerna.

Här uppstår tankar inom oss omkring hur andra uppfattar oss. Vi kan känna oss förfördelade eller förbigångna. Inne i vårt eget tankeliv pågår det ständigt ett drama. Tankar snurrar runt om och om igen. Vi rör inte helt lätt på dessa, de rör sig med automatik. Tidigare erfarenheter, fantasier och farhågor blandas omkring där inne. Omedvetet projicerar vi sedan våra egna rädslor och inre konflikter ut på omgivningen. Vi kuggar i varandras inre drama och snart har våra tankar fört med sig påtagliga yttre konflikter. Här handlar mycket om rädsla, makt och kontroll.

Det tråkiga är att vi dessvärre förlägger en stor del av vår uppmärksamhet och kraft omkring denna nivå. Men här når vi aldrig den tillfredsställelse som vi kan känna inför den konkreta verkligheten. Tvärtom drivs och styrs denna sinnets nivå av ständig otillfredsställelse och i grunden rädslan att inte duga, att inte vara älskad.

Dessa inre tankeprocesser har människor känt till sedan länge förstås. Det är bland annat därför som skilda traditioner uppmanar att förflytta sig bortom, eller innanför sitt tankeliv, genom bön, kontemplation, mindfulness, yoga och meditation. Tekniker som kan hjälpa en människa att få perspektiv och distans till sitt inre drama. Få vila, sinnesro och hitta tillbaka till den livsglädje vi ursprungligen känt när vi var mycket små barn. Och nu har vi hamnat på den tredje nivån hos människan nämligen den andliga.

För bortom vårt tankeliv kan människan hitta tillbaka till en stor frid och glädje. Den finns där bakom all psykologisk bråte som lagt sig i vägen. Genom övningar och metoder når vi dit. Så kallade andliga

övningar. Ofta har dessa med andning att göra. Andlighet och andning hör samman. Det intressanta är också att dessa övningar hjälper oss att återfå kontakten med kroppen, alltså den konkreta och trygga verkligheten vi står med våra fötter i. Den nivå jag berättade om först. Där bäbisar och kattungar sprattlar med samma kroppsliga livsglädje som finns att tillgå för oss alla.

I vårt land har vi varit misstänksamma mot andlighet. Vi är en vetenskapstroende befolkning och har ansett att andlighet är ovetenskapligt och därmed inte existerar. Men här har vi kommit att ändra oss de senaste åren. Alltfler hittar hem till sin andlighet både enskilt och i grupp bland annat genom alla självhjälpsgrupper men också genom impulser från annan religiös tradition. Intresset för pilgrimsvandringar och retreatar har ökat.

Andlighet och religiositet hör inte nödvändigtvis ihop. Man kan nöta kyrkbänken men ändå inte känna sig särskilt andlig och man kan omvänt vara en mycket andlig person men fränsäga sig all form av religiositet. Ändå är det mestadels ur de religiösa sammanhangen som andliga övningar funnits och vuxit fram. Och det är om denna vår andliga identitet som mystikerna i alla traditioner talar.

Här får vi veta att det aldrig är så som vi tror. Vi är inte våra tankar, vi är så ofantligt mycket större. Den vi definierat som vår värsta fiende är egentligen en viktig vägvisare, sänd från Gud. Mystikerna menar att det mesta som sker i livet vill visa oss på något inom oss själva som vi ännu inte lyckats omfamna och älska. Vi får veta att vårt stora uppdrag i detta jordeliv är att älska, oss själva och andra. Eller snarare bara ta emot den kärlek vi alla vilar i fast vi inte vet om det. Om detta talar Jesus. Om detta

talar också andra trostraditioner. Det finns en väldig kraft i det urgamla budskapet. En kraft som kan förändra en hel värld.

Naturligtvis är detta bara ett försök bland många att bringa reda i mänskligt väsen och beteende. Vi rymmer förmodligen många fler nivåer än dessa som vi ännu inte upptäckt. Precis som tillvaron i övrigt tydligen har fler dimensioner än de tre vi vant oss vid att föreställa oss. Så låt oss för all del förhålla oss öppna.

Jag citerar ur Tomas Tranströmers dikt *Romanska bågar*:

*En ängel utan ansikte omfamnade mig
och viskade genom hela kroppen:*

*"Skäms inte för att du är människa,
var stolt!*

*Inne i dig öppnar sig valv bakom valv
oändligt.*

*Du blir aldrig färdig, och det är som
det skall."*

Jag önskar er alla en ljuv sommartid.

Vänliga hälsningar

Inga-Lill Örnerfors Modin, präst

i Västanfors Västervåla församling

inga-lill.modin@svenskakyrkan.se

Skattjakt på Linden

Förskolans dag den 15 maj firades med skattjakt och saft och bulle på förskolan Linden.

Barnen delades in i grupper med en personal som ledare. På olika stationer letade barnen efter bokstäver, som tillsammans bildade ordet BULLE. I skattkistan på Lindens trappa fanns en reflexväst och en liten bok till varje barn. Efter skattjakten bjöd personalen alla barn på saft och goda bullar ute på gården.

På kvällen kom föräldrarna dit och hjälpte till med att fixa till utomhus. Några byggde en buss som barnen kan leka i. En båt finns redan sedan tidigare. Föräldrar, barn och personal hjälptes också åt att sopa grus och städa i lekstugan.

Fakta om Linden

Förskolan Linden är en friförskola som drivs av Västanfors-Västervåla församling.

Varje termin utgår verksamheten från ett tema. Med hjälp av temats innehåll, vägleds varje barn till utveckling och lärande på ett meningsfullt sätt. Matematik, teknik, natur, språk, sång, musik, rörelse/dans, drama och bild är verktyg för att hjälpa barnet att se samband och meningsfullhet i sitt lärande.

”Med ett temainriktat arbetssätt kan barnens lärande bli mångsidigt och sammanhängande” (Lpfö 98/10).

Förskolan Linden arbetar med gruppverksamhet, temaverksamhet och uteverksamhet, som tillsammans bildar en helhet. Utgångspunkten är allas lika värde och att allas tankar är lika viktiga, värdefulla och intressanta. Alla ska uppmuntras att säga sina tankar. Alla barn ska uppmuntras att våga lita på de vuxna i personalen, som arbetar efter att leta förmågor hos barn i stället för att leta brister.

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Snart börjar bygget

Lindgården ska byggas upp igen efter branden i mars förra året. Förhoppningsvis startar byggnationen under sensommaren, och enligt nuvarande tidsplan ska bygget vara klart i mitten av juni 2015.

Projekteringen är nu klar och i skrivande stund har offertförfrågan gått ut, men ingen entreprenör är kontrakterad ännu. Det är försäkringsbolaget som väljer vilken entreprenör som ska anlitas för bygget. Just nu är det stillestånd på grund av att saneringsarbetet är klart, och det händer inte så mycket förrän själva bygget påbörjas.

– Vi är frustrerade för att projekteringen har tagit lång tid, men förhoppningsvis kommer byggnationen igång i slutet av sommaren. Vi är ändå glada för att de tillfälliga lokalerna i modulen Lärkan på Lindgårdens parkering fungerar bra, säger Jonas Högberg som är fastighetsansvarig i Västanfors Västervåla församling.

Lindgården ska byggas upp igen som den var före branden. Man bygger på den befintliga stommen och gör vissa ändringar inomhus, till exempel ett större kök och en ny entré. Marken ska också återställas efter de skador som uppkommit i samband med släckningsarbete, rivning och byggnation. Församlingshemmet Lindgården kommer som tidigare att rymma både konferenslokaler och lokaler för församlingens verksamhet.

A photograph of a cemetery. In the foreground, there are several grave markers, some of which are covered with vibrant red and yellow flowers. The grass is a lush green. In the background, a church with a dark roof and a red cross on its wall is visible, surrounded by trees and more greenery.

Mitt i livet gör en artikelserie om Kyrkans Begravningsbyrå. Den här artikeln, som är den första av tre, handlar om vad som händer från dödsfallet fram till begravningen. Nästa artikel beskriver begravningsgudstjänsten och den tredje handlar om vilken hjälp du som anhörig kan få efter begravningen med till exempel att välja gravplats, bouppteckning och sorgegrupp.

Foto: Johnny Pesola

Hos Kyrkans Begravningsbyrå får du all hjälp på samma ställe

När någon dör är det ofta väldigt jobbigt för de närmast anhöriga, och många starka känslor kommer till ytan. Det blir också en del praktiska göromål att ta itu med. En del vill ordna med det mesta själva, men de flesta väljer att ta kontakt med en begravningsbyrå. Hos Kyrkans Begravningsbyrå kan du få all hjälp på samma ställe.

När en anhörig först kontaktar Kyrkans Begravningsbyrå så behöver personalen få en del upplysningar om den döde, till exempel namn och personnummer. Man frågar också efter kontaktuppgifter till anhöriga. Andra frågor är var den döde finns just nu, och om någon läkare har varit på plats och konstaterat dödsfallet.

Transport till bårhus

Om personen har dött i hemmet eller på ett äldreboende, så kommer personal från Kyrkans Begravningsbyrå och hämtar honom/henne med en begravningsbil och kör kroppen till bårhuset. Om den avlidne finns på ett sjukhus är det ingen brådska, då flyttar sjukhusets personal kroppen till bårhuset. Personal från Kyrkans Begravningsbyrå gör också svepningen då den döde läggs i sin kista. Det är de anhöriga som väljer kista och vilka kläder den döde ska ha på sig i kistan. Om de anhöriga vill så ordnas senare en visning av den avlidne i Skogskapellet eller i kapellet på sjukhuset, då personal från begravningsbyrån finns med.

Anhöriga träffar sedan personal från Kyrkans Begravningsbyrå på expeditionen vid Skogskapellet, el-

ler i hemmet om anhöriga vill ha det så. Under mötet får man hjälp med planeringen av begravningsakten och andra praktiska frågor som ska lösas. Man får hjälp med att boka tid och lokal för begravningsakten. De som vill ha en minnesstund med fika eller mat och dryck efter själva begravningsakten får hjälp att boka även detta. Anhöriga väljer kista och blommor eller bårtäcke till kistdekoration. Med hjälp från begravningsbyråns personal utformas en dödsannons, och om kroppen ska kremeras väljer anhöriga en urna som askan ska läggas i. Man börjar också fundera på vilken gravplats som kan bli aktuell.

Träffa prästen är nästa steg

Nästa steg blir sedan att träffa prästen och planera själva begravningsgudstjänsten, som oftast sker i *Svenska kyrkans ordning*. Musiken har en viktig roll i begravningsgudstjänsten och de anhöriga väljer till exempel vilka psalmer som ska sjungas och om man vill ha någon extra solosång eller något särskilt musikstycke som den döde tyckte om.

Anhöriga kan också själva planera och genomföra begravningsak-

ten i *egen ordning*, och då kan begravningsbyrån komma med råd. Kyrkans Begravningsbyrå ordnar även *borgerliga begravningar* och begravningar i *annan ordning*. Vid borgerliga begravningar är det en borgerlig begravningsförrättare som kommunen har utsett, som förrättar begravningsakten. Vid begravning i annan ordning kan det vara en pastor från någon frikyrka eller en katolsk präst.

Min sista vilja

Många har med sig dokumentet "Min sista vilja" till mötet med begravningsbyrån. Det är ett dokument som var och en kan fylla i för att anhöriga ska veta vilka önskemål man har i samband med sin egen död. – Det underlättar för anhöriga i planeringen av begravning och gravsättning när det finns nedskrivet, säger Åsa Strandberg på Kyrkans Begravningsbyrå. Där har den avlidne skrivit ned sina önskemål och uttryckt sina personliga val i samband med döden. Även en begravning i Svenska kyrkans ordning kan vara mycket personligt utformad.

Åsa Strandberg och Benny Arnqvist har jobbat i Kyrkans Begravningsbyrå sedan starten 2005. De är anställda i Västanfors Västervåla församling och hyrs ut till Kyrkans Begravningsbyrå när de utför arbete för begravningsbyrån. Det är en fördel att arbeta även med

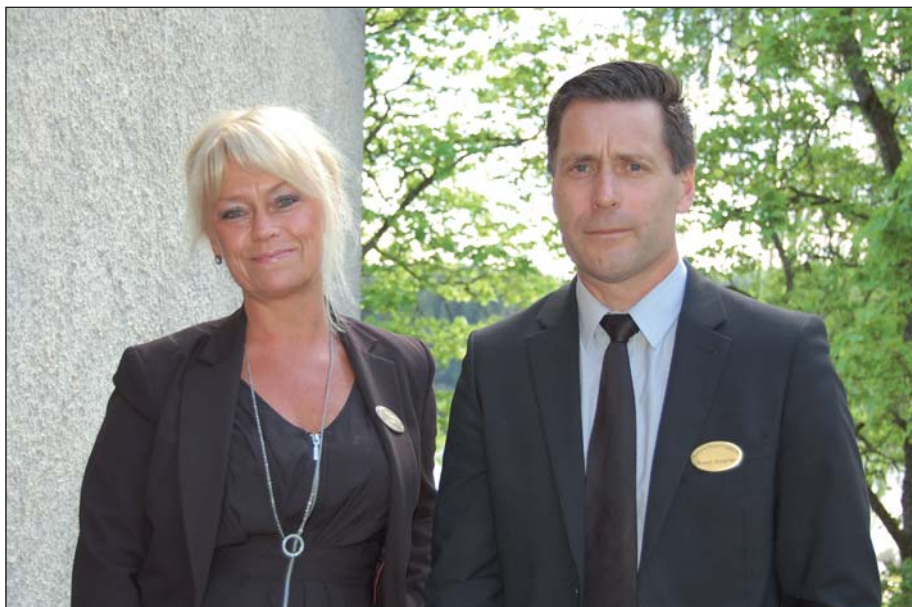
församlingsuppgifter, eftersom det ger en god inblick i rutiner och sakfrågor, och en naturlig koppling till begravningsverksamheten. Det är också nära till kontakter med andra yrkesgrupper. Det är lätt för Åsa och Benny att kontakta kökspersonalen för att stämma av detaljer om förtäring, och att kontakta en präst eller diakon i församlingen om anhöriga önskar extra stöd. Åsa har även hand om gravboken och kan snabbt och lätt ta fram uppgifter när det är dags att välja gravplats.

Båda har jobbat länge

Åsa Strandberg flyttade från Smedjebacken till Fagersta 1985, och började då arbeta i församlingen som barntimmeledare. Hon har också jobbat som kyrkvaktmästare, i köket och i krematoriet. Sedan ett antal år är hennes arbetsplats på kyrkogårdsexpeditionen. Åsa sjunger också i församlingens Rock- och popkör, så en del känner säkert igen henne därifrån.

Åsa har stor empati med anhöriga som hon träffar. Hon ser de praktiska frågorna kring döden som väldigt naturliga. Hon ger anhöriga mycket information om vad som händer med den döde. Hon försöker vara rakt på sak, praktisk och nästan övertydlig, för hon tror att anhöriga behöver det i den situationen. – Jag vill att anhöriga ska känna att de blir omhändertagna på ett bra sätt, och jag är mån om att lyssna noga på deras önskemål. Min uppgift när jag träffar anhöriga till en avliden är att vara där för dem utan att gå in i deras sorg, säger Åsa, och det kan jag vila i.

Benny Arnqvist har arbetat på kyrkogården sedan 1988, och är sedan 14 år tillbaka kyrkogårds-

Åsa Strandberg och Benny Arnqvist arbetar i Kyrkans Begravningsbyrå.

chef. Många känner också igen Benny från hockeyn, eftersom han under många år har varit tränare för ungdomslag i FAIK. Han är även engagerad förälder i fotboll och innebandy. Det händer att han träffar människor som tycker att han har ett konstigt jobb, men han ser det inte så.

– Jag vill hjälpa människor i en svår situation, det är drivkraften, menar han. Jag säger till anhöriga att vi gör det här tillsammans, och att de kan höra av sig när som helst med frågor och funderingar.

Vaktmästare på begravningen

När Benny och Åsa har hjälpt till med att planera för begravning och gravsättning så möter de anhöriga igen vid begravningen, då i rollen som kyrkvaktmästare. Det är ytterligare en av de fördelar som finns med att det är församlingen som driver Kyrkans Begravningsbyrå.

Fakta om Kyrkans Begravningsbyrå

Kyrkans Begravningsbyrå startade i januari 2005, och finns idag på tio orter. Ledorden är omtanke, kvalitet och kompetens. Kyrkans Begravningsbyrå har jour dygnet runt, och gör gärna besök i hemmet.

Kyrkans Begravningsbyrå i Sverige AB är ett aktiebolag, som ägs av Västanfors Västervåla församling. Anledningen till att man driver verksamheten i ett bolag, är för att hålla isär ekonomin. Det är viktigt att kyrkoavgiften inte bekostar denna verksamhet. Om bolaget går med vinst, så används vinsten till att utöka och förbättra verksamheten i bolaget och i församlingen.

Besök gärna hemsidan
www.kyrkansbegravningsbyra.se

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

Fråga juristen

Hur mycket ska jag ge sambon vid bodelning?

Fråga:

Jag och min sambo ska separera och det är meningen att jag ska bo kvar i huset. Hur räknar man ut vad min sambo ska få för pengar vid bodelningen? Huset värderas till 900.000 kronor. Det finns ett lån på 350.000 kronor. Huset köptes för 425.000 kronor och större reparationer uppgår till 43.000 kronor.

/J

Svar:

Vid en bodelning mellan sambor ska bostad och bohag som anskaffats för gemensamt bruk under sambotiden bodelas. Det innebär att oavsett vem av samborna som betalat för bostaden eller bohaget så kan det bodelas vid samboförhållandets upphörande, så länge som det införskaffats för gemensamt bruk under samboperioden och att det inte finns något samboavtal.

För att få veta vilket (netto) värde fastigheten har tittar man på marknadsvärdet idag, inköpsvärdet på fastigheten och större reparationer och förbättringar som gjorts på fastigheten. Detta för att man vill räkna fram vilket värde den sambo som bor kvar i fastigheten kommer att ta över. För att få fram detta räknar man

ut hur mycket pengar som skulle bli kvar att dela mellan er sambor *om ni skulle sälja fastigheten idag*. När man säljer en fastighet måste man även deklarera för försäljningen. Därför tar man, vid "låtsasförsäljningen", hänsyn till den kapitalskatt som tillkommer vid en fastighetsförsäljning.

Ni är överens om att fastighetens marknadsvärde är 900 000 kr. Vi utgår ifrån att om ni skulle sälja fastigheten så skulle ni anlita mäklare, varpå ett uppskattat mäklararvode på 5 % (45 000 kr) tas med i beräkningarna. Först beräknar man hur stor kapitalvinstskatten (eller kapitalförlusten) blir:

Marknadsvärde	900 000
Mäklararvode	-45 000
Reparationer mm	-43 000
<u>Inköpskostnad</u>	<u>-425 000</u>
Summa	387 000

Kapitalvinstskatten är 22 procent av vinsten på 387 000 kr, det vill säga 85 140 kr i detta fall. Man ska ta hänsyn till denna skatt eftersom hela skatteskulden tas över av den sambo som övertar fastigheten genom bodelningen. Din sambo behöver inte betala någon skatt på fastigheten på grund av bodelningen.

Ida Jansson. Foto: Johnny Pesola

Vid beräkningen av det belopp du ska lösa ut din sambo med (bodelningslikvid) tas hänsyn till kapitalvinstskatt, övertagande av lån och det uppskattade mäklararvodet.

Marknadsvärde	900 000
Mäklararvode	-45 000
Kapitalvinstskatt	-85 140
<u>Lån</u>	<u>-350 000</u>

Fastighetens nettovärde 419 860

Nettovärdet som räknas ut är för hela fastigheten, vilket innebär att halva värdet ska du lösa ut din sambo med. Du ska därför betala $(419\,860/2) = 209\,930$ kr till din sambo.

Det ni kommer fram till vid bodelningen skrivs ner i ett bodelningsavtal som du sedan har som underlag för att erhålla lagfart för hela fastigheten.

Kyrkans Allmänna Juridiska Byrå

Ida Jansson, jurist tel 0223-434 76

Catering från Lindgårdsköket

Beställ gärna smörgåstårter, smörgåsar, sallad eller lättare lunch från oss. Se också vår cateringmeny och buffé med priser på hemsidan www.svenskakyrkan.se/vastanfors (klicka på "Mat & Sânt").

Foto: Johnny Pesola

Välkommen med din beställning till Kerstin Långström tel 0223-434 20
epost: kerstin.langstrom@svenskakyrkan.se. Varorna hämtas på Brukskyrkans kafé, Västmannavägen 10. Minsta antal per beställning är 10 personer.

BRUKSKYRKANS KAFÉ

*Njut av kaffe
eller glass på
uteserveringen i
Vilhelminaparken*

Utökade öppettider

Vardagar kl 9-17
Lördagar kl 10-16

Dagens lunch

Vi serverar dagens lunch för 60 kr på vardagar kl 12-13.

Hembakat bröd

Vi bakar vårt fikabröd själva. Välkommen!

Västmannavägen 10, Fagersta
www.svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

Sommarens gudstjänster

Söndag 15/6 kl 10 Familjegudstjänst i Västansfors kyrka med sommaravslutning för barnverksamheten.

Lördag 21/6 Midsommardagen kl 11 Gudstjänst vid Västervåla Hembygdsgård. Medtag kaffekorg.

Söndag 29/6 kl 14 Bygudstjänst i Odensnäs trädgård/veranda. Kaffe serveras.

Söndag 13/7 kl 18 Gudstjänst med poesi i Dunshammar (vid blästerugnarna).
Ta med kaffekorg och gärna egna favoritdikter.

Söndag 20/7 Hembygdens dag kl 11 Gudstjänst i Västervåla kyrka. Kaffe serveras på Hembygdsgården.

Söndag 27/7 kl 14 Gudstjänst vid Kolarkojan vid Märssjön. Ta med egen fikakorg.

Söndag 3/8 kl 13 Bygudstjänst på Åvestbogården. Kaffe serveras.

Söndag 9/8 Återvändaredagen kl 11 Gudstjänst på Västansfors hembygdsgård.

Söndag 10/8 Engelsbergsdagen kl 13 Gudstjänst i hyttan, Engelsbergs bruk. Kyrkokören sjunger.

Söndag 10/8 kl 18 Sommarkvällsgtj i Västansfors ka.

Söndag 17/8 kl 11 Bygudstjänst i Djupnäs. Kyrkkaffe.

Söndag 24/8 kl 18 Sommarkvällsgtj i Västansfors ka.

I Brukskyrkan firas gudstjänst kl 15 varannan söndag (udda veckor). Mer information om gudstjänster finns i predikaturen i FagerstaPosten och på församlingens hemsida www.svenskakyrkan.se/vastanfors

Ny kyrkobroschyr

Du har väl sett den nya foldern om våra tre kyrkor Väst-anfors kyrka, Västervåla kyrka och Brukskyrkan? Foldern finns att hämta i kyrkorna. Välkommen!

Ny personal

Erik Brusling har anställts som vaktmästare i Västansfors Västervåla församling, och börjar den 1 september.

Sockenstugan i Västansfors

Församlingen och Fagersta kommun är oense om Sockenstugan i Västansfors. Församlingen äger marken som Sockenstugan står på, och kommunen äger huset. Kommunen har arrenderat marken i 25 år, och eftersom arrendeaftalet har gått ut så menar församlingen att kommunen ska ta bort byggnaden. Det skulle bli för dyrt för församlingen att renovera huset och installera godkänd ventilation för att kunna använda det i sin verksamhet.

Det förekommer spekulationer om att församlingen och kommunen gemensamt skulle stå för kostnaden för att flytta Sockenstugan, eventuellt till hembygdsgården. Men kyrkan kan inte använda medlemsavgift till att subventionera en flytt av kommunens fastighet. Kyrkoavgiften ska användas till kyrkans verksamhet och inte till att ta över ansvaret för kommunens fastighetsbestånd.

Angående K-märkning så är det Länsstyrelsen som beslutar om vilka kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer som ska skyddas som byggnadsminnen enligt kulturmiljölagen (1988:950).

Läs mer på www.lansstyrelsen.se

33 miljoner i kampen mot hungern

När alla gåvor i årets fastekampanj "ALLT för att utrota hungern" räknats samman visar det totala resultatet på en ökning med drygt 1,6 miljoner kronor, jämfört med resultatet för 2013! Tack alla som på olika sätt bidragit till det fina kampanjresultatet! Vi har än en gång visat den enorma kraft som vi har när vi tillsammans engagerar oss för en värld utan hunger!

Claes Anckarman, projektledare för fastekampanjen 2014

Besök gärna <http://projektkartan.svenskakyrkan.se>

Vems är gravplatsen?

En så kallad gravägare har en rad rättigheter. Han eller hon bestämmer vilka som får gravsättas på gravplatsen, hur stenen ska se ut etc. Nu behöver vi din hjälp att finna gravägare. I våra register saknas nämligen uppgifter om ägare till en rad gravplatser på kyrkogårdarna i Västansfors och Västervåla. Vi har märkt ut dessa gravplatser med en särskild skylt för att underlätta. Ta en promenad på kyrkogården och se om även du har utnyttjade rättigheter!

Ring oss på tel 434 52 om du kan lämna upplysningar om de gravplatser som saknar uppgift om ägare. Det går också bra att skriva till Åsa Strandberg Kyrkogårdsexpeditionen Box 2012, 737 02 Fagersta mejl: asa.strandberg@svenskakyrkan.se

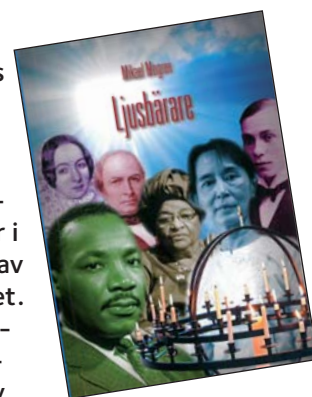
Ljusbärare

Mikael Mogren är präst i Västerås stift. Han har skrivit boken Ljusbärare som finns att köpa i våra kyrkor.

"Varje dag brinner ljus i de ljusbärare som finns i nästan alla kyrkor i Sverige. En del tänder ljus i tider av sorg, andra gör det av tacksamhet. Många hämtar kraft vid ljusbärarna. Det här är en bok om människor som varit ljusbärare. Några av dem är kända, de flesta är det inte. Varje människa är en ljusbärare."

Foto: Johnny Pesola

MITT I LIVET

Ansvarig utgivare: Henrik Rydberg, tel 434 10. **Redaktör:** Cecilia Kjellin Eriksson, tel 434 06. **Repro:** TEXT & REPRO, Västerås. **Tryck:** PRIMATryck, Hallsthammar. **Omslagsfoto:** Magnus Aronson. Redaktören svarar för osignerat material.

WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/VASTANSFORS

Svenska kyrkan
VÄSTANSFORS VÄSTERVÅLA

Musik i Sommarkväll

- 10 juni** Kyrkokören
- 17 juni** Vokalensemblen Gränslösa
- 24 juni** Kjell Öhman Trio med gitarristen
Harri Ihanus
- 1 juli** Inte Bara Barock;
Lena Sahlberg, violin
Ivan Garro, viola
Tomas Sahlberg, fagott
Riitta Seppänen, piano
- 8 juli** Bergslagens kammarsymfoniker
dirigent: Erik Jakobsson
- 15 juli** Josefin Wall, sång,
Nisse Sandström, tenorsaxofon
Kjell Fernström, piano
- 22 juli** Lusciniakvartetten
- 29 juli** Josefina Paulson, nyckelharpa
Jonas Åkerlund, fiol, gitarr, svensk
säckpipa m.m.
- 5 augusti** Malin Wester, sång
Johan Fröst, piano

Foto: Lennart Wallnor

Läs mer på hemsidan: www.svenskakyrkan.se/vastanfors

Västeråla kyrka tisdagar kl 19